

Projektrapport

"Ny gymnasieskola i Tyresö kommun"

**Tänk Om
Johan von Gerber
2013 - 08 - 15**

Vår uppfattning är att Tyresö Utbildningscenter skall kännetecknas av entreprenöriellt tänkande elever och personal. Man ska drivas av att skapa något nytt och helst våga förverkliga en egen idé eller starta ett eget företag. Skolan ska dra nytta av och arbeta tätt ihop med de mindre företagen i kommunen, föreningslivet och absolut nyttja den fantastiska miljön i Tyresö. Det nya Utbildningscentret ska vara:

- **Modernt.** Det ska andas framtid, nytänkande och mod. Skolan ska inte vara ett hus dit man går för att lära sig saker utan en plats för samarbete, framtidskompetenser och kreativitet.
- **Entreprenöriellt** - innovationskompetens, start up, ta-sig-församhet, kreativitet och personligt ledarskap.
- **Ekologiskt** - hållbart, lokalt, småskaligt, uthålligt och grön ekonomi
- **Trivsamt.** Höga krav på relationer, medskapande, inflytande, hälsa, friskvård - samt på skolans ledarskap och organisation

Skolan har ett relativt smalt programutbud anpassat till en skolstorlek på ca 450 st elever, där varje program är unikt i sitt slag och erbjuder den bäst anpassade utrustningen, de mest innovativa läromedlen och de bästa pedagogerna.

I en centralt belägen byggnad med nya, flexibla och ytsmarta lokaler där man utan problem kan studera på egen hand, i grupp eller ta del av storföreläsningar. En skola med modern teknik och med arbetssätt som bidrar till att skapa studenter med goda ämneskunskaper, framtidskompetenser och med stark självkänsla och bra beredskap inför framtida utmaningar.

Den nya skolbyggnaden inrymmer vuxenutbildning, privata företag/entreprenörer, kulturaktiviteter, en restaurang, en cafeteria där man bakar brödet på plats och en träningsanläggning.

En skola och arbetsplats där alla ges tid att forska på arbetstid och där vi knyter ett didaktiskt centrum till verksamheten för att på allvar ta del av ny forskning, anpassa denna till de egna utbildningar samt metodiskt arbeta med kollegial fortbildning/utveckling.

Innehållsförteckning

1. Inledning - Syfte
2. Bakgrund
 - 2.1 Sammanfattning av Omvärldsanalysen "Det handlar om elevens val"
3. Resultat av förarbetet
4. Sammanfattning av Workshops
5. Projektets syfte och genomförande
 - 5.1 Profil, program och kurser
 - 5.2 Byggnad
 - 5.3 Lärmiljö
 - 5.4 Pedagogik
 - 5.5 Ledning och organisation
 - 5.6 Elever/Elevsyn
6. Sammanfattning
7. Riskanalys

Referensmaterial

1. Omvärldsanalys
"Det handlar om elevens val"
BizCare
2. "Den Kvalitativa undersökningen"
3. "Marknadsanalys & varumärkesstrategi"
4. "Kvantitativ målgruppsanalys"
5. "Kvantitativ studie"
6. "VM De la Gardie"
7. "VM Tyresö Yrkesakademi"
8. "Sammanfattande rapport"

1. INLEDNING - SYFTE

Kommunstyrelsen i Tyresö har gett kommundirektören i uppdrag att ta fram ett underlag för beslut om hur framtidens gymnasium ska se ut. Under 2010 tog gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden fram ett förslag till om- och tillbyggnad av nuvarande gymnasium, men förslaget var inte möjligt att genomföra med tanke på de övriga stora satsningar som pågick i bl a simhall och Nyboda skola. Den utbyggnad som projekterats har senare också bedömts ha för stora lokalytor i förhållande till elevunderlaget. Även lokaliseringen av nuvarande gymnasium har ifrågasatts utifrån att det ska vara lätt för eleverna att åka till och från det nya gymnasiet.

För att ta fram ett underlag till beslut om framtidens gymnasium har nu ett förprojekt, initierats. Som ett första, fortsatt steg mot framtidens gymnasium i Tyresö ska detta förprojekt ta fram en grov idé till möjlig huvudinriktning samt mål, tidsramar och projektplan för det kommande gymnasieprojektet. Meningen är att kommunen utifrån denna rapport ska kunna göra en upphandling av det projektstöd som behövs för att genomföra det kommande projektet.

Utbildningskonsultbolaget TÄNK OM, Johan von Gerber med stöd av Hans Renman, har fått kommundirektörens uppdrag att leda detta förprojekt. Som ett första steg i arbetet har projektledningen tagit del av resultatet från omvärldsanalys, förstudier och varumärkesarbete.

2. BAKGRUND

En sammanfattande målsättning med ett nytt gymnasium i Tyresö kommun är att skapa en så pass unik skola att denna inte bara motverkar drivkraften att lämna Tyresö utan också har en sådan lyskraft att den kan locka till sig ungdomar från andra kommuner.

2.1 Sammanfattning av omvärldsanalysen "Det handlar om elevens val."

Kommunledningens målsättning är att skapa en attraktiv skola som tilltalar dagens ungdom. Den ska stå sig i konkurrens med andra gymnasieskolor och ska utformas så att personal och elever känner att det finns en närhet och att möten blir en naturlig del när man rör sig i skolan. Det ska vara en byggnad med ljusa, flexibla lokaler som har rymd och stor transparens. Byggnaden ska rymma arenor för många olika verksamheter och ytor avsedda för undervisning och studier bör ligga i nära anslutning till, men ändå avskilda från ytor som är tänkta för avkoppling och raster. Det ska finnas gemensamma arbetsplatser för såväl personal som elever.

Den årliga undersökningen "Ungdomsbarometern" belyser att de faktorer som mest påverkar elevens val av gymnasieutbildning är: Bra utbildning, lärare, sammanhållning och lokaler.

I Axands undersökning lyfter man att rätt sorts utbildning förbereder elever på ett bra sätt för vidare studier vid universitet eller högskola. En skola med bra rykte satsar på skolarbetet och där finns bra lokaler med bra tekniska resurser.

Försöker vi se in i framtiden och vilka trender som påverkar ungdomars val kan vi, med den erfarenhet vi har idag av elevers prioriteringar vid val av skola, fastslå att viljan att söka sig till Stockholms innerstad och i synnerhet friskolorna sannolikt fortsätter ca 5 - 10 år men när sedan efterfrågan på gymnasieplatser ökar behövs flera attraktiva alternativ. Kvalitet i utbildning och etablerat samarbete med högskola och näringsliv kommer sannolikt att vara avgörande för elevens val och elever kommer fästa mycket uppmärksamhet vid en fräsch och välutrustad studiemiljö. Goda kommunikationer och centralt läge är en förutsättning för att bli vald i högre grad och våra ungdomar kommer sannolikt att ha en fortsatt tuff arbetsmarknad vilket kommer att påverka val av utbildning i ännu större utsträckning.

Tyresö gymnasiums styrkor är kunniga lärare, yrkesprogrammen och att det finns en tradition av småföretagande i kommunen. De goda kontakterna ger samarbetsmöjligheter. Svagheter är skolans läge, de slitna lokalerna och att utbudet av teoretiska program minskar. Dessutom medför ett delat ledarskap risk för otydlighet där ingen har det övergripande ansvaret.

Andra kommuners erfarenheter och framgångsfaktorer vid lyckade satsningar för att nå målet om en attraktiv gymnasieutbildning uppvisar följande faktorer:

- Nya lokaler
- Mer centralt läge med väl fungerande kommunikationer
- Flexibla och ytsmarta lokaler En tydlig vision utifrån kommunens vision och styrkor
- Olika huvudmän som bedriver utbildning i samma byggnad
- Fortsatt och utvecklat samarbete med näringsliv, högskola, förskola och grundskola
- Smalare (färre program) profilerat och blandat programutbud med både yrkes- och högskoleförberedande program
- Profil som sticker ut

Kommunstyrelsens uppdrag till Kommundirektören gällande hur framtidens gymnasium ska se ut har efter en förstudie givit följande tankar/önskemål/idéer:

- En tydlig vision utifrån kommunens vision och styrkor
- Utbildning istället för skola
- Arbetsplats för unga vuxna
- Kreativa, innovativa och flexibla lokaler
- Flera utförare

Tyresö Kommun avser att profilera om Tyresö Gymnasium i syfte att öka skolans attraktionskraft bland ungdomar och ett förslag är att varumärkesmässigt dela upp gymnasiet i två skilda varumärken, ett för de högskoleförberedande programmen och ett för de yrkesförberedande programmen.

För att arbetet med en omprofilering ska lyckas krävs ett tydligt ledarskap, personalens delaktighet och engagemang samt stöd och coachning av en projektledning.

3. RESULTAT AV FÖRARBEDET

Sammantaget alla förundersökningar och förprojekt så pekades nedanstående faktorer ut som nödvändiga i ett nytt, framtidens gymnasium i Tyresö. Dessa faktorer / områden utgör mål för det kommande huvudprojektet.

Den nya skolan ska ha en tydlig profil och byggnaden bör vara lokaliserad helt centralt, nära annan verksamhet/näringsliv och vid bra kommunikationer. Lokalerna / arbetsmiljön ska stötta kreativitet, vara mycket flexibla och möjliggöra allt från egenstudier, arbeten i mindre grupper, klassrumsundervisning till storföreläsningar. Det ska vara en välkomnande atmosfär, ljusa lokaler med ett antal stora, öppna utrymmen som manar till naturliga möten. Byggnaden bör inrymma gymnasieskola, vuxenundervisning, olika kulturaktiviteter samt företag som hyr kontor och alla delar på ett naturligt sätt lokaler / ytor i huset. I huset ska finnas bibliotek, restaurang med bra mat och cafeteria.

Undervisningslokalerna skiftar i karaktär både i form av storlek och utifrån vilken typ av undervisning, arbetssätt och ämnen / kurser som erbjuds. Det gemensamma för dem är att de är ljusa, moderna och anpassade efter olika ämnesområden som man ska arbeta med och att alla hjälpmedel är av toppkvalitet.

Det ska finnas lokaler, ytor av mångskiftande karaktär och storlek, allt från mindre grupprum (för att möjliggöra arbete enskilt och i mindre grupper) till stor föreläsningssal. Vissa ytor ska kunna ta hand om upp till 100 personer samtidigt.

Skolans lokaler är anpassade för 1:1 undervisning och alla ytor betraktas som arbetsytor. Flera av byggnadens ytor och lokaler kan delas av alla som vistas i TUC och de olika professionerna i huset kan samarbeta och erbjuda varandra sina olika specifika kompetenser. I restaurangen serveras mat som anrättas i skolans tillagningskök och i cafeterian serveras smörgåsar, bakverk mm.

På Tyresö Utbildningscenter skall arbetssättet vara inriktat på framtidskompetenser och med utgångspunkt i 1:1-pedagogik. Modern teknik och mångfacetterade arbetssätt ska användas för att stötta omvärldskontakter, elevaktivitet och "utbildning istället för skola". Flera av skolans kurser ska möjliggöra studier på annan plats än i skolan, erbjuda praktikplatser och ge elever chansen att studera utomlands.

I personalgruppen måste man ha en gemensam kunskapssyn och alla bör ta till sig modern forskning och hjälpmedel som underlättar undervisning / lärande. Det är viktigt att skolan är innovativ och att alla, elever och vuxna, ges möjlighet att utvecklas. Eleven är i centrum och vi utgår från dem! Eleverna får allt tänkbart stöd på deras väg mot goda studieresultat och ett framgångsrikt liv både avseende ämneskunskaper och framtidskompetenser.

TUC bör erbjuda ett relativt smalt kursutbud med såväl praktiska / yrkesförberedande som teoretiska / högskoleförberedande program. Detta innebär i korthet att något / några program måste tas bort och eventuellt nya komma till.

De yrkesförberedande programmen har den utrustning och de lokaler vi förväntar oss av en modern skola. Eleverna praktiserar mer än normalt på en arbetsplats med handledare och når bra resultat. Hela utbildningscentret måste dock få en tydligare profil och framförallt de teoretiska programmen måste locka fler elever. Kurser som är "mer spetsiga" / unika bör erbjudas på fler program om skolan ska attrahera elever från den egna och andra kommuner.

Samarbetet med grundskolan, högskolan, näringslivet och omvärlden på långt och nära håll bör öka och fungera bättre än vad det gör idag. Föreningslivet i kommunen bör involveras mer i skolan då en av Tyresö kommuns styrkor finns där.

Skolans marknadsföring av sina program måste förbättras.

Ett handlingskraftigt ledarskap, tydliga målbilder och vision som genomsyrar verksamheten är nödvändiga förutsättningar för att lyckas. Detta ska stötta av tydlig organisation, rutiner, grupper / forum och konferensordning.

Engagemanget för eleverna och sina ämnen är bra i personalgruppen men en samlande kraft är nödvändig för att få alla att "gå åt samma håll" i ett kommande utvecklingsarbete. Schemat är föremål för diskussion och flera är intresserade av att undersöka andra alternativ. Allt för att ännu bättre stötta mer elevaktivitet och helhetssyn.

En tydlig vision som ska genomsyra verksamheten är också ett tydligt önskemål.

Gällande elevsynen så framträder en bild där elevaktiviteten ska öka och att man behöver arbeta med en gemensam värdegrund där eleverna är i fokus. Personalens elevengagemang är bra och de är omtyckta av eleverna. Det råder dock delade meningar om hur man ska stötta eleverna på bästa sätt och vem som ska göra det.

Bilden av framtiden är att "Unga vuxna ska studera i utbildningscentret" och att undervisningen måste individualiseras mer. Eleverna ska kunna påverka sin studie- och vardagssituation genom bland annat intresseklubbar och elevråd.

4. SAMMANFATTNING AV WORKSHOPS

Vid 3 tillfällen har Johan von Gerber och Hans Renman (1 tillfälle) från Tänk Om genomfört Workshops tillsammans med följande personer anställda i Tyresö kommun:

Britt-Marie Lundberg Björk	Förvaltningschef / Utbildningschef
Erik Hamner	Rektor
Eva Svensson	Rektor
Fredrik Pettersson	Lärare
Jan Nilsson	Fastighetschef
Abbas Reyhanian	Fritidscoach
Carl Cederquist	Lärare
Carolina Fintling Rue	Översiktsplanerare
Gunilla Berg	Näringslivschef
Helene Bergström	Rektor

Syftet har varit att från en relativt allmän beskrivning av den nya gymnasieskolan (se bakgrundsmaterial) ta fram tydligare formuleringar om vad man inom olika delar av Tyresö kommun faktiskt vill ha för typ av skola, hur skolan ska kunna profileras samt vilka problem man anser svårast att bemästra. Med hjälp av föreläsningar, grupparbeten och diskussioner i storgrupp och mindre grupper har gruppen hanterat följande områden:

- Visionsarbete.
- Diskussion om skolans profil och programutbud.
- Förändringsprocesser.
- Nulägesanalys.
- Målbilder, mål och delmål.
- SWOT-analys.
- Framtagande av styrkor.
- Framtagande av problemområden och förslag på lösningar av dessa.
- Förtydliganden av bakgrundsbeskrivningar.
- Prioriteringar av olika aktiviteter i projektplanen.
- Kort genomgång av framtidskompetenser och 1:1-pedagogik

Genom detta arbete har gruppen möjliggjort för projektledaren att på ett tydligare sätt beskriva den nya skolan utifrån sex väl avgränsade områden:

- Byggnad (Ny skola, lokaler)
- Lärmiljö (Fysisk arbetsmiljö och hjälpmedel)
- Pedagogik
- Profil, Program och kurser
- Ledning och organisation
- Elever/Elevsyn

De områden vilka gruppen lyft som utvecklings-/förändringsområden (som bör ha någon form av åtgärd i projektplanen) är följande:

- Behov av en tydlig profil på skolan.
- Ett smalare programutbud, mer "nischat" och unikt.
- Förändringsbenägenhet avseende arbetssätt, pedagogik, IKT.
- Kunskapsnivån inom IKT.
 - Kunskapsnivån inom 1:1 (En enhet till varje elev).
- Behov av en bättre IT-Struktur/infrastruktur (fler enheter och bättre nätverk).
- Samsyn på läraruppgdraget.
- Behov av gemensam syn på hur man hjälper elever i behov av stöd.
- Behov av helhetssyn på skolan.
 - Flera olika delar fungerar bra var för sig men samsyn, gemensamma mål, en tydlig ledning och organisation saknas.
- Delat ledarskap.
- Elevaktivitet - elevdelaktighet.

- Behov av ett Schema som stöttar arbetssätt, pedagogik och lärarnas arbetssituation.
- En väl fungerande lärplattform.
- Bättre anpassade lokaler för egentligen all verksamhet (yrkesprogrammets lokaler är dock mycket bra).
- Kontinuitet
 - En rädsla för att när projektet "Ny skola" är genomfört så kommer inte skolan fortsätta att utvecklas.
- Vill/vågar kommunens politiker satsa på en ny skola?
- Konkurrenssituationen i kombination med färre elever leder till en sämre ekonomi.

De områden vilka gruppen lyft som styrkor, att bygga på, är följande:

- Hög kompetens bland lärarna.
- Engagemang i personalgruppen.
- Yrkesinriktade program.
- Lokaler - Yrkesprogrammen.
- Yrkesprogrammen leder till jobb.
- UF - Ekonomiprogrammet.
- Eleverna i centrum.
- Resultaten (eleverna får arbete, kommer in på högskolan).
- Aktivt näringsliv i kommunen.
- Idrottsföreningar i kommunen.

Resultaten av workshops har bidragit till avgränsningen i sex områden under "Projektets syfte och genomförande". Dessutom har gruppens åsikter förstärkt beskrivningen av hur den nya skolan ska se ut/ utformas. De belysta problemområdena och styrkorna har vi tagit med, tillsammans med omvärldsanalys och förstudier, då vi formulerat innehållet i projektplanen genom att skriva in olika förbättringsområden och fortbildningsbehov.

5. PROJEKTETS SYFTE OCH GENOMFÖRANDE

Här redovisas dels en kort sammanfattning av vad bakgrundsarbetet tagit fram för utvecklings- /förbättringsområden. Därefter ger vi en bild av hur vi anser att de olika områdena måste förändras för att ge det resultat omvärldsanalys, förundersökningar och workshops önskar. De sex nedanstående beskrivningarna/områdena är även kompletterade med vad vi anser att det nya utbildningscentret måste erbjuda för att nå de mål som bakgrundsmaterialet lyfter fram.

Den sammanfattande målsättningen med ett nytt gymnasium i Tyresö kommun är att skapa en så pass unik skola att denna inte bara motverkar drivkraften att lämna Tyresö utan också har en sådan lyskraft att den kan locka till sig ungdomar från andra kommuner.

5.1 PROFIL, PROGRAM OCH KURSER

Resultat av förarbetet - Program och kurser

- En tydligare profil
- Ett smalare utbud
- Bättre marknadsföring

Förslag - Profil

Vår ingång till utvecklingen av nya Tyresö gymnasium är att det är av synnerligen stor vikt att den nya skolan får:

1. En mycket tydlig profil - som är attraktiv, modern och särskiljande
2. En profil som går hand i hand med kommunens egen övergripande vision och/eller profil

I styrdokument "Kommunplan" som Tyresö kommunfullmäktige har antagit framgår att Tyresös vision är att bli "*den mest attraktiva kommunen i Storstockholm 2030*". Ingen definition eller exakt variabel anges dock för vad detta mer direkt innebär eller hur det ska mätas. Men det noteras däremot att nedanstående positiva saker är det som Tyresö idag förknippas med, och det kan antas att de därmed förväntas utgöra viktiga beståndsdelar i det konkreta visionsarbetet fram till och med 2030:

- Nöjda medborgare
- En bra kommun att bo och leva i (bra boende, goda kommunikationer, små sociala problem, hög grad av självförsörjning, osv)
- Nära till natur
- Bra förenings- och idrottsliv
- Utmärkt småföretagarkommun, gott om entreprenörer, bra företagsklimat

Vi känner att vi bara får partiellt bistånd av kommunens vision när det gäller att ringa in en ny, attraktiv profil för nya gymnasiet. Däremot ser vi att vi kan utnyttja kommunens profil, rykte och image när det gäller det nya gymnasiets profil. På så vis kan gymnasiet och kommunen stärka varandra och bli varandras manifestationer. Kommunen ska kunna peka på gymnasiet och säga att "*Exakt så där är Tyresö!*" På så vis blir nya gymnasiet en magnet både i kommunens interna och externa visionsarbete.

Vårt förslag till kommunicerad profil för nya gymnasiet är därför **MEET**:

- **Modernt.** Det ska andas framtid, nytänkande och mod. Skolan ska inte vara ett hus dit man går för att lära sig saker utan ett kugghjul i ett mycket större maskineri, där teknik, samarbeten med närsamhället, 21st century skills, frihet, flexibilitet och oväntade lösningar omdefinierar bilden av hur ett gymnasium kan se ut - och vara
- **Entreprenöriellt** - innovationskompetens, start up, ta-sig-församhet, kreativitet, personligt ledarskap, personlig & formativ lärkompetens

- **Ekologiskt** - hållbart, lokalt, småskaligt, uthålligt, resurssnålt, närsamhälle, innovation, modern teknik, grönt entreprenörskap, grön ekonomi
- **Trivsamt**. Höga krav på relationer, medskapande, inflytande, relevans, pedagogik, miljö, KASAM, hälsa, friskvård - samt på skolans ledarskap och organisation

Förslag - Program och kurser

Vår uppfattning är att Tyresö Utbildningscenter skall kännetecknas av entreprenöriellt tänkande elever och personal. Man ska drivas av att skapa något nytt och helst våga förverkliga en egen idé eller starta ett eget företag. Skolan ska dra nytta av och arbeta tätt ihop med de mindre företagarna i kommunen, föreningslivet och absolut nyttja den fantastiska miljön i Tyresö.

TUC erbjuder ett relativt smalt programutbud anpassat till en skolstorlek på ca 450 st elever. Vi föreslår 4 st praktiska/yrkesförberedande program och 2 - 3 st teoretiska utbildningar. Varje program är unikt i sitt slag och erbjuder den bäst anpassade utrustningen, de mest innovativa läromedlen och miljön samt bra praktikplatser och kurser som endast finns här.

Kännetecknande är också att lärarna är goda pedagoger, mycket engagerade och väl insatta i sina ämnen och modern forskning. Utbildningscentret har ett tätt samarbete med högskolan, näringslivet och omvärlden på långt och nära håll. Detta genom studiebesök, samarbetsprojekt och sociala media.

De teoretiska programmen har inriktning mot samhällsvetenskap och de erbjuder forskning och samarbete med exempelvis Mälardalens högskola, näringslivet (praktik, studiebesök, gästföreläsare och handledning) och även internationellt utbyte. Efter avslutad utbildning har eleverna möjlighet att få en traineeplats på ett företag inom det utbildningsområde de studerat. Programmen har ett tätt samarbete med externa aktörer genom att mentorer från näringslivet knyts till skolan för att handleda elever inom olika utvecklingsområden och entreprenörskap. Eleverna startar och driver egna företag samt erbjuds förberedande universitetskurser. Vi tycker också att det skulle vara spännande att introducera en väl designad alumniverksamhet för elever som tar studenten från skolan.

De yrkesförberedande programmen har den utrustning vi förväntar oss av en modern skola/arbetsplats. Deras lokaler är en arbetsplats vilket också blir tydligare då de tar emot kunder utifrån och utför yrkesmässiga uppdrag. Eleverna erbjuds mer praktik än normalt genom att en stor del av de praktiska kurserna förläggs på en arbetsplats med handledare.

Elever inom alla program erbjuds internationella kontakter i någon form någon gång under sin studietid. Detta sker genom studieresor, utbytesresor eller studier i annat land under en längre period.

Föreningslivet i kommunen involveras i skolan genom gymnasieutbildning med idrottsprofil vilket också hjälper till att profilera TUC ytterligare!

För att ett program ska vara kvar eller starta på skolan krävs att detta bär sig ekonomiskt samt att det bidrar till att ge skolan en mer positiv och tydlig profil.

Våra utbildningar ska kännetecknas av att de ger ett mervärde som inte går / är svårt att få någon annanstans.

Introduktionsprogrammet bör vara avskilt från gymnasieskolan och ges de förutsättningar som krävs för att eleverna så snart som möjligt kan söka gymnasiet. Preparandutbildning erbjuds på TUC och även Yrkesintroduktion inom de utbildningar skolan har.

5.2 BYGGNAD

Resultat av förarbetet - Byggnad

- Centralt lokaliserad nära goda kommunikationer.
- Byggnaden ska inrymma flera utförare / hyresgäster såsom bibliotek, Komvux, privat friskola och vara nära annan verksamhet / näringsliv.
- Bättre mat
- Arbetsplats för vuxna och unga vuxna

Förslag - Ny byggnad

Ett nytt Utbildningscentrum (Tyresö Utbildningscentrum / Campus Tyresö) byggs i / mycket nära Tyresö centrum. En byggnad i 3 - 4 plan med plats för ca 450 gymnasieelever och som dessutom inrymmer vuxenutbildning, privat företag / entreprenör, bibliotek, privat friskola, kulturaktiviteter, restaurang och en träningsanläggning.

I restaurangen serveras mat som anrättats i skolans tillagningskök och i cafeterian serveras smörgåsar, bakverk mm som också tillverkats på plats, väl synligt för besökare, elever och medarbetare. Även människor som inte arbetar i lokalerna kommer hit och äter, fikar och köper med sig dagsfärskt bröd.

I direkt anslutning till den "öppna, ljusa, luftiga entréhallen" finns en reception och ett vaktmästeri. Alla gäster kommer här att hjälpas till rätta och de som vistas i huset får här all service de behöver.

Skolan har en öppen planlösning där breda korridorer leder fram till större samlingsplatser "torg" som är gjorda för att ta emot upp till 100 elever samtidigt.

I korridorerna är det möblerat för att kunna arbeta, sitta och samtala och de öppna "torgen" är möblerade med flyttbara gradänger, konferensbord mm som tillsammans med stora smartboards gör det möjligt att ha föreläsningar, samlingar mm.

I utbildningscentrets stora aula finns det plats för upp till 300 personer.

I varje undervisningslokal finns "burspråk" för elever att i mindre grupper "dra sig undan" och i nära anslutning till de normalstora undervisningslokalerna finns mindre grupprum som är utrustade för möten, grupparbeten, konferenser eller enskilt arbete.

I huset finns bibliotek och "studios" i olika former (media, inspelning, redigering) och flera av byggnadens lokaler delas av alla som vistas i huset. Vi gör ingen skillnad på elever, lärare på vuxenskolan, gymnasieskolan eller de personer som arbetar på något av företagen i huset.

De olika professionerna i huset kan samarbeta och erbjuda varandra sina olika specifika kompetenser.

Utbildningscentrum/Campus är en plats för utbildning/utveckling, möten och konferenser. Våra grupprum/konferensrum, undervisningssalar, "torg" och aula gör det möjligt för företag, föreningar och organisationer att förlägga allt från mindre möten/konferenser till heldagskoncept hos oss. Bra föredrag med "intressanta personer och ämnen i tiden", en god lunch och fika i restaurangdelen. Vår miljö är så flexibel att vi även kan arrangera mässor och "events" i mindre format. Detta är unikt!

Då vi tar emot gäster utifrån är skolan en arbetsplats, praktikplats och skola på samma gång. Uthyrning, husguider, konferensvärdar/värdinnor etc är våra elever på Hotel och Turism-programmet. Även i restaurangen, cafeterian och receptionen erbjuds ungdomar arbete/praktik.

På kvällstid kan flera av lokalerna nyttjas av näringslivet, föreningar, studieförbund, studiecirklar mm. Utbildningscentrum/Campus blir med detta en naturlig samlingsplats som fyller ett mer socialt syfte i Tyresö kommun än endast skola/utbildning.

Verkstäderna tillhörande Bygg- och fordonsprogrammen finns i en separat byggnad i anslutning till huvudbyggnaden. Detta för att undvika praktiska problem som trängsel, trafik till och från fastigheten etc. Eleverna på yrkesprogrammen läser dock alla teoretiska kurser i utbildningscentret.

Ett studentboende byggs i eller i anslutning till huvudbyggnaden. Elever från andra delar av landet ska ha möjlighet att gå på skolan, exempelvis på ett av skolans Idrottsprogram. Lokalerna kan också nyttjas som vandrarhem/hotell då det inte är full beläggning.

5.3 LÄRMILJÖ

Resultat av förarbetet - Lärmiljö

- Finare/bättre lokaler och lärmiljö
- Flexibilitet
- Öppet, naturliga mötesplatser

Förslag - Ny Lärmiljö

Utbildningscentrum/Campus är en arbetsplats för vuxna och unga vuxna. Lärmiljön ska stötta studier i olika ämnen men även elevaktivitet, entreprenörskap, viktiga framtidskompetenser och en processinriktad kunskapssyn.

Utbildningscentret har en öppen planlösning och de flesta väggarna är gjorda av glas vilket möjliggör kontakt, släpper in mer ljus, och man kan se vad som pågår i skolans alla

delar. Alla ytor i utbildningscentret betraktas som arbetsytor och här finns allt från enskilda arbetsplatser, utrymmen för mindre grupparbeten till storföreläsningar. De större öppna ytorna, "torgen" avgränsas av skärmar eller helt enkelt med möbler.

Skolans lokaler anpassas för 1:1 undervisning där man överallt har tillgång till det trådlösa nätverket. Skolan tillhandahåller laptops, läsplattor men nätverket är också öppet för ett system med "bring your own device". En reception lånar ut de hjälpmedel som behövs för att alla ska kunna studera på egen hand, i grupp eller förbereda presentationer och göra praktiska arbeten.

Lokalerna ska vara flexibla så det går att bedriva olika typer av undervisning, arbetssätt och ämnen i samma utrymme. Nödvändiga hjälpmedel ska finnas lätt tillgängliga i fristående institutioner som enkelt nås från klassrummen och en och samma undervisningslokal ska kunna användas till olika ämnen/kurser. Exempelvis ska laborativa salar kunna försörja även Matematik och Samhällsorienterande ämnen.

Oavsett var man befinner sig i skolan ska man kunna arbeta i grupp eller dra sig undan, flytta sig till ett angränsande utrymme som går att stänga till, alternativt avgränsas med en skärm. I närhet till de normalstora klassrummen skall det finnas flera mindre grupprum för att möjliggöra arbete enskilt och i grupper, kort sagt flexibilitet i lärandet/arbete. Oavsett var och hur man studerar så har man tillgång till IKT-utrustning.

Salarna och "torgen" är inte planerade som traditionella klassrum med blickfång åt ett håll/mot en lärare. Arbetsytorna ska vara så flexibla att det enkelt går att anpassa rummet efter olika aktiviteter. Bord och stolar med hjul, flyttbara whiteboards och skärmar är bara några exempel. Kort sagt ska skolans lokaler och hjälpmedel stötta kreativitet och elevaktivitet.

Yrkesprogrammen har idag väl fungerande lokaler/lärmiljö och vi anser att de bör få "likadana utrymmen men mer moderniserade". Salar med två användningsområden, en praktisk och en teoretisk, är en intressant idé som måste undersökas. Det går då lätt att kombinera de två olika undervisningsmetoderna, individualisera undervisningen samt blanda teori och praktik på ett naturligt sätt. En tanke inför framtiden är att man förlägger ännu större del av utbildningen på en arbetsplats för att komma "ännu närmare verkligheten."

5.4 PEDAGOGIK

Resultat av förarbetet - Pedagogik

- Utbildning istället för skola
- Ett mer modernt arbetssätt, fler omvärldskontakter med bättre hjälpmedel.
- Inriktat på framtidskompetenser och med utgångspunkt i 1:1.

Förslag - Ny pedagogik

På Tyresö Utbildningscenter råder en samsyn gällande skolans kunskapssyn. Skolan utbildar entreprenörer och arbetar processinriktat med 1:1-pedagogik. Elevaktiviteten är stor, eleverna använder modern teknik, mångfacetterade arbetssätt och har kontakt med omvärlden på ett naturligt och okomplicerat sätt. Studenterna producerar genomgående egen kunskap och sprider denna via sociala medier och återkommande föredrag/ presentationer är ett naturligt inslag i huset. Eleverna är i centrum och får allt tänkbart stöd på sina vägar mot goda studieresultat. Formativ bedömning används och stor vikt läggs både på djupa ämneskunskaper, framtidskompetenser och att träna eleverna att bli både självständiga individer och demokratiska lagspelare. De ska kunna arbeta självständigt och i grupp, teoretiskt och praktiskt, ta del av föreläsningar och forska etc. Med sikte på att bli entreprenörer och för att träna hela människan och alla kompetenser.

Allt kretsar kring lärandet och alla, elever och vuxna, ges möjlighet att forska på arbetstid. För personalen är självklara områden modern forskning, ämnesfördjupningar, entreprenörskap, framtidskompetenser och 1:1-pedagogik. Flera lärare är "Pedagogiska utvecklare", de har en del av sin tjänst för att arbeta i "Didaktiskt centrum" där olika idéer prövas innan de når klassrummen. Lärarna kan genom detta utveckla områden som "Flipped classroom" och "Synligt lärande" och sedan vara konsulter till övriga personalgruppen.

Annan kollegial fortbildning är lektionsbesök som görs i grupper om 3 och 3. Efter observationer hos varandra vidtar möten där man reflekterar och lär sig av kollegorna. Lärarna utvärderas kontinuerligt, av eleverna varje vecka och terminsvis av skolledningen. TUC använder en matrismodell där det är väl känt vad som krävs avseende lektionsupplägg, arbetsro och ledarskap i klassrummet, stöd o s v. Alla ska känna att de har stöd från skolledning och kollegor och målsättningen ska vara att alla hjälps åt med skolutvecklingsarbetet.

Arbetstiderna är flexibla för för både personal och elever. Bygg- och fordonseleverna börjar ibland tidigare än andra då de är vana vid detta från sin praktik och Hotell och Turismeleverna arbetar vissa fredagskvällar när gäster checkar in på vandrarhem/hotell.

Skolans schema och organisation stöttar verksamheten och är inte endast ett underlag för planering. Schemat möjliggör elevaktivitet och därmed arbetsmetoder som ibland är tidskrävande som studiebesök, temaarbete, PBL etc utan att detta "drabbar" andra kurser. Flera av skolans kurser erbjuder möjlighet att studera "utanför skolan". Med hjälp av IKT och en väl fungerande lärplattform kan studier bedrivas hemifrån eller på annan plats som för tillfället är mer lämplig.

TUC är en naturlig samarbetspartner med grundskola, näringsliv och föreningsliv och flera av kurserna erbjuder studier på annan plats än i skolan. Detta möjliggörs av många praktikplatser i den egna kommunen och i Stockholms län samt att skolan har ett bra internationellt kontaktnät. Det senare ger elever chansen att studera utomlands.

5.5 LEDNING och ORGANISATION

Resultat av förarbetet - Ledning och organisation

- Ny ledning och organisation
- Ta fram en tydlig vision utifrån kommunens vision och styrkor.
- Förbättra skolans rykte

Förslag - Ledning och organisation

Utbildningscentrum/Campus leds av en rektor som är visionär, handlingskraftig och tydlig i sin kommunikation. Det är av synnerligen stor vikt att ledaren för detta nya gymnasium har ett transformativt förhållningssätt, som "walk the talk", har god kommunikativ förmåga, som belönar framgångar och styr med vision och målbilder. Lika centralt är att rektor är en mycket god pedagogisk ledare.

Rektor syns ofta ute i verksamheten och har mycket bra kontroll på vad som sker på skolan. Organisation och ansvarsfördelning är mycket tydlig, det finns bra rutiner för hur beslutsprocesser går till och medarbetare och elever känner sig sedda och lyssnade till. Genom tydlig information, bra uppföljning och återkoppling så skapas trygghet.

Skolan har mål och delmål som är väl kända och som all personal är delaktiga i att uppnå. Utvecklingsbenägenhet och viljan att nå bättre resultat genomsyrar verksamheten. Skolledningen tar i sitt strategiska arbete hjälp av en "styrgrupp/skolråd" som består av representanter från skolans personal och elever. Dessa träffas regelbundet för att planera läsårets mål, aktiviteter, fortbildning och andra satsningar. Eleverna och uppdraget är i fokus!

Det råder en helhetssyn på verksamheten och mycket tydlig organisations- och mötesstruktur. Varje möte och varje konferens är viktig och alla kommer väl förberedda och bidrar med sin kunskap, sina idéer och engagemang. Utvecklingsbenägenhet och viljan att nå bättre resultat genomsyrar verksamheten.

Konferenser av stor vikt är APT, programråd, ämneskonferenser och klasskonferenser. Dessutom arbetar personal och elever i fokus-/projektgrupper med områden som skolan valt att utveckla, exempelvis formativ bedömning, "bra dokumentation - mindre administration" och entreprenörskap. Grupper och områden varierar år från år men gemensamt är att fokus hålls på eleverna, uppdraget och de prioriterade målen för året.

Skolans schema och organisation stöttar verksamheten och är inte endast ett underlag för planering. Schemat möjliggör olika elevaktiviteter och därmed arbetsmetoder som ibland är tidskrävande.

5.6 ELEVER/ELEVSYN

Resultat av förarbetet - Elever/elevsyn

- Arbeta med gemensam värdegrund där eleverna är i fokus.

Förslag - Elever/elevsyn

På Tyresö Utbildningscenter studerar unga vuxna. Alla som arbetar på skolan vill att eleverna ska tränas i en processinriktad kunskapssyn, "Learning inte teaching", och studierna ska genomsyras av mycket elevaktivitet.

Eleverna påverkar sin studie- och vardagssituation genom intresseklubbar, elevråd samt deltagande i flera av skolans grupper tillsammans med skolans personal.

Vi bygger vår arbetsplats tillsammans och vi vill att alla ges möjlighet att ta ansvar och påverka sin studie-/arbetssituation. Vi är varandras arbetsmiljö!

Varje elev är unik och ges de förutsättningar som krävs för att han/hon ska kunna nå sina mål. Det saknas inget personellt eller materiellt stöd! Vi utgår från att varje elev vill och kan om de ges rätt förutsättningar. Vi ser varje elev som en unik person med egna önskemål och färdigheter. Därmed är också undervisningen individualiserad så långt som möjligt, efter var och ens förmåga och mot de mål som han/hon vill nå. Detta innebär till exempel att elever med speciella särbegåvningar och kompetenser kan komma till sin rätt.

Skolan arbetar mycket medvetet med inkludering, ett individualiserat stöd och varierad pedagogik så att lärandet sker via varje enskild elevs egna förutsättningar.

Detta förhållningssätt går hand i hand med formativ bedömning och ett entreprenöriellt lärande.

Eleverna ska stöttas till att bli entreprenörer med stark självkänsla och en tro på att de kan. De ska tränas till att bli både självständiga individer och demokratiska lagspelare. De ska kunna arbeta självständigt och i grupp, teoretiskt och praktiskt, ta del av föreläsningar och forska etc. Hela människan och därmed alla kompetenser ska tränas och utvecklas. En viktig dimension i denna önskade utveckling är att skolans lärare aktivt arbetar med formativ bedömning och moderna, digitala pedagogiska verktyg.

6. SAMMANFATTNING

Detta förprojekt ska ta fram en grov idé till möjlig huvudinriktning samt mål, tidsramar och projektplan för det kommande, stora gymnasieprojektet. Meningen är att kommunen utifrån detta ska kunna göra en upphandling av det projektstöd som behövs för att genomföra det kommande projektet.

Kommunstyrelsens uppdrag till Kommundirektören gällande hur framtidens gymnasium ska se ut har efter en förstudie givit följande tankar/önskemål/idéer:

- En tydlig vision utifrån kommunens vision och styrkor

- Utbildning istället för skola
- Arbetsplats för unga vuxna
- Kreativa, innovativa och flexibla lokaler
- Flera utförare

Sett till framgångsfaktorer i andra kommuner som har ett ökat elevunderlag, alla genomförda förundersökningar, förprojekt och till sist vår analys så pekar vi ut följande faktorer som nödvändiga att utveckla i ett nytt, framtidens gymnasium i Tyresö.

- Ny skola/byggnad
- Nya lokaler/lärmiljö
- Gemensam kunskapssyn, annan pedagogik
- Smalare programutbud med mer unik karaktär
- Ny lednings- och organisationsstruktur
- Gemensam elevsyn

Den nya byggnaden skolan bör vara lokaliserad helt centralt och lokalerna ska stötta kreativitet, vara mycket flexibla. Byggnaden bör inrymma gymnasieskola, vuxenundervisning och andra aktörer. Det ska finnas lokaler av olika karaktär och storlek och i restaurangen ska det serveras god mat anrättad på plats.

På Tyresö Utbildningscenter skall arbetssättet vara inriktat på framtidskompetenser och med utgångspunkt i 1:1-pedagogik. Modern teknik och mångfacetterade arbetssätt ska användas, eleverna är i centrum och vi utgår från dem!

Bilden av framtiden är att "Unga vuxna ska studera i utbildningscentret" och att undervisningen måste individualiseras mer. Eleverna ska kunna påverka sin studie- och vardagssituation genom bland annat intresseklubbar och elevråd.

TUC bör erbjuda ett relativt smalt kursutbud med såväl praktiska/yrkesförberedande som teoretiska/högskoleförberedande program. Kurser som är "mer spetsiga"/unika bör erbjudas på fler program.

Samarbetet med grundskolan, högskolan, näringslivet och omvärlden är en hörnsten. Skolan bör inte ha ett delat ledarskap då detta skapar otydlighet i kommunikation och bidrar till en sämre helhetssyn. En tydlig vision som ska genomsyra verksamheten!

Det är viktigt att det kommande huvudprojektet kännetecknas av en tydlig process från ht 2013 - skolstart 2016. Öppenhet och tydlighet i vad som kommer att ske och varför förändringar/utvecklingar är nödvändiga skall bidra till att skapa ett positivt klimat och en bra känsla och utvecklingsvilja inför framtiden. Mycket nytt kommer att ske, personalen kommer att delta på en utvecklingsresa som har alla möjligheter att landa i en nystart och framgång för Tyresö Utbildningscenter. Situationen i dagsläget är pressad men det är under sådana omständigheter man kan skapa något nytt och fantastiskt!

7. RISKANALYS

En risk är att ingen ny skola byggs beroende på ekonomin dvs att det blir för dyrt med nybyggnation och med investeringar i IKT och inventarier. Dessutom är ny utrustning till yrkesprogrammen kostsamt.

Antalet sökande fortsätter att minska då de söker sig till andra skolor som ligger närmare Stockholm, framförallt flickor vill till stadens miljö. Dessutom uppvisar demografin ett mindre elevunderlag under ett antal år vilket kan innebära att ännu färre elever söker Tyresö gymnasium.

Planen att hyra ut kontorslokaler till ett privat företag kan misslyckas vilket leder till att skolan/kommunen själva måste bära den kostnaden.

Det finns risk att personal slutar eller att lärarna tappar sugen. Stor oro finns att inget händer samt att den negativa spiralen fortsätter med minskat antal elever och därmed sämre ekonomi. Det leder i sin tur till reducering av personal.

Tiden för pågående ombyggnad är svår att hantera.